

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/101/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202986
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114202986.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: U. M., O.. XX.XX.XXXX, I.H. XX, zast. JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou v Prešove, Plzenská 2, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, Bratislava, Pribinova 25, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47233516, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/35/2014-70 zo dňa 09.12.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o zrušení rozhodcovského rozsudku a o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Odmieťa odvolanie proti výroku o vylúčení konania vo vzťahu k určení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava pod sp.zn. 98/10/2013 zo dňa 20.11.2013 z dôvodu podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/, g/, j/, zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v plnom znení.

Zároveň odložil vykonateľnosť uvedeného rozhodcovského rozsudku na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Konanie vo vzťahu k určení neprijateľnosti zmluvných podmienok vylúčil na samostatné konanie.

Vyslovil, že o trovách konania rozhodne v konaní vo veci samej.

Uviedol, že rozhodol tak na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, odloženia jeho vykonateľnosti a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Tvrdil, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný napriek neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá len na oko bola individuálne dojednaná a poskytovala len zdanlivú „možnosť“ voľby spotrebiteľa medzi všeobecným a rozhodcovským súdom pri možnosti výberu len jedného z dvoch vopred určených rozhodcovských súdov, s vopred pripravenom znením, čo predstavuje nekalú zmluvnú podmienku. So žalovaným dňa 15.10.2012 uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej

mu bol poskytnutý revolvingový úver vo výške 360,- Eur. Ročná úroková sadzba za úver 360,- Eur, za ktorý by mal zaplatiť 810,18 Eur, je vo výške 70,02 %.

Žalovaný namietal tvrdenie žalobcu. Podľa neho rozhodcovská zmluva bola uzavretá ako samostatný úkon na osobitnej listine, a individuálne mohla zaniknúť aj jednostranným úkonom žalobcu.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 17, § 40, § 41 zákona č. 244/2002 Z.z., § 53 ods. 1, 2, 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka a poukazujúc na čl. 6 bodu 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.2014 skúmal všetky okolnosti dojednania rozhodcovskej doložky. Uviedol, že základným kritériom posudzovania, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ to, či sú v zmluvách obsiahnuté podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto úprava platí pre všetky neprijateľné podmienky upravené v ust. § 53 ods. 4 OZ. Dôležitým je zistenie, či boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané alebo nie. Tvrdil, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia obsiahnuté v návrhu zmluvných podmienok s pripojenými Všeobecnými obchodnými podmienkami, sa nepovažujú podmienky ktoré pripravil dodávateľ vopred, a pri ktorých sa mal síce spotrebiteľ možnosť s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľ je v tomto prípade v postavení, že mal na výber len, či predložený návrh zmluvy podpíše alebo odmietne. Mohlo by sa javiť, že v prípade, že sa spotrebiteľovi popri Všeobecných obchodných podmienkach predloží rozhodcovská doložka uvedená na samostatnej listine, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy, nemalo by sa jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto prípade bol súd prvého stupňa toho názoru, že aj samostatnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá sa odvíja od zmluvného vzťahu vzniknutého zo Zmluvy o RÚ, je potrebné posudzovať podľa ust. § 53 ods. 1 OZ . Pokiaľ by uvedenú zmluvu vrátane rozhodcovskej zmluvy pripravil dodávateľ vopred a náležite by s jej obsahom oboznámil žalobcu a nedal by mu podpísať len vopred sformulovanú rozhodcovskú zmluvu, bolo by možné takúto rozhodcovskú zmluvu považovať za individuálne dojednanú a platnú. V tomto prípade sa nejednalo o individuálne dojednanie, pretože tak, ako to vyplynulo z výpovede žalovaného (správne žalobcu), tento pri podpise Zmluvy o RÚ nebol riadne informovaný ani o základných údajoch vyplývajúcich zo zmluvy o RÚ (o limite úveru, o počte a výške splátok), čo potvrdila aj svedkyňa, aj keď jeho manželka, ktorej hodnovernosť však ničím nebola spochybnená. V obdobných veciach zhodne spotrebiteľmi bolo uvádzané, že podpisovanie tlačív sa vykonáva v pobočkách žalovaného unáhle, bez možnosti poskytnutia dostačujúceho časového priestoru a vôbec bez možnosti požiadať o dovysvetlenie jednotlivých ustanovení, či obsahu jednotlivých tlačív.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že rozhodcovská zmluva žalobcovi bola pri podpise zmluvy o RÚ daná len na podpis, bez ďalšieho oboznamovania. Žalobca za daného stavu nevedel posúdiť svoje možnosti, ovplyvniť obsah takej zmluvy, keďže takú zmluvu, podľa jeho výpovede, predtým nikdy nepodpisoval. To bol zrejme aj dôvod, prečo nereagoval po podpise zmluvy a neodstúpil následne od rozhodcovskej zmluvy, pretože nepochybne nerozumel, k čomu ho zmluva zaväzuje a nechápal význam, ani dôsledky podpísania predformulovanej rozhodcovskej zmluvy. Následky si uvedomil až po vydaní rozhodcovského rozsudku.

Poukázal na to, že súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 27.06.2000, č.k. C-240/98 až C-244/98 upriamil pozornosť na systém ochrany spotrebiteľa podľa Smernice 93/13, kde vychádzal z toho, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči poskytovateľovi služby, čo sa dotýka jeho vyjednávacjej sily, úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vyhotovené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, že by mohol ovplyvniť ich obsah.

Konštatoval, že je možné dohodnúť v rozhodcovskej doložke alebo rozhodcovskej zmluve alternatívny spôsob riešenia sporov, avšak spotrebiteľ má byť riadne upozornený na obsah a význam takejto rozhodcovskej doložky, alebo zmluvy, a čo to pre neho znamená, aby ho znenie zmluvy a v nej zahrnutý alternatívny spôsob nemohli viesť do omylu. Z výpovede žalobcu je zrejmé, že znenie rozhodcovskej zmluvy nebolo oboznamované, uvedená zmluva mu bola daná na podpísanie. Pokiaľ bol v Rozhodcovskej zmluve upravený alternatívny spôsob riešenia sporov zo Zmluvy o RÚ s možnosťou obrátiť sa na Rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, ide o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník len formálne obrátiť na všeobecný súd. Formalizmus je zrejmy z toho, že pokiaľ veriteľ(žalovaný) uplatnil svoje práva na rozhodcovskom súde, žalobca, bol tak povinný podriať sa rozhodcovskému súdu, bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje prístup dlžníka,

ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve.

Takúto rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností z takejto doložky je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

Podľa názoru prvostupňového súdu ďalším prejavom neprijateľnosti je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 , C-244/98), prejavujúca sa aj v tom, že miesto bydliska žalobcu od miesta konania rozhodcovského súdu by bolo v prípade, že si žalobca vyberie Rozhodcovský súd v Bratislave značné (asi 360 km). Výber Rozhodcovského súdu bol ponechaný na osobu podávajúcu žalobu. Je to ďalšia nevýhoda, ktorá sťažuje prístup spotrebiteľa k súdu .

Súd dodal, že rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Vedľa požadovanej písomnej formy sa na rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku, vzťahujú všetky požiadavky kladené na právne úkony všeobecne a zmluvy zvlášť, preto je nevyhnutné, aby bola rozhodcovská zmluva formulovaná, okrem iných náležitostí, určite a zrozumiteľne v súlade s ust. § 37 Občianskeho zákonníka. To znamená, aby spĺňala všetky náležitosti perfektosti právneho úkonu stanoveného v tomto zákone. Právny úkon je určitý, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a neurčitý je pokiaľ nemožno presne zistiť čoho sa prejavená vôľa týka.

V danom prípade, úprava vyplývajúca z bodu 3 Rozhodcovskej zmluvy obsahuje možnosť riešenia sporov vzniknutých v súvislosti s konkrétnou uzavretou zmluvou o RÚ, ktorá bola identifikovaná ako zmluva číselne zhodná s číslom Rozhodcovskej zmluvy. Z toho možno vyvodiť určitosť úkonu v tom zmysle, že riešenie sa týkalo vzniknutých sporov z tejto konkrétnej zmluvy. Otázny je však prejav vôle žalovaného (má byť žalobcu), ktorý nebol pred podpisom zmluvy oboznámený s jej obsahom a dôsledkami, a teda sa nerozhodoval pri podpise so znalosťou veci a mohol byť tým uvedený aj do omylu.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z., pretože existencia neplatnej rozhodcovskej zmluvy odôvodňuje záver, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy o ochrane práv spotrebiteľa, z toho dôvodu je zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Žalobca súčasne požiadal v zmysle ust. § 40 ods. 2 Zákona č. 244/2002 Z. z., aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku s poukazom na možnú ujmu a hroziacu škodu na jeho právach, keďže rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom. Preto súd akceptujúc uvedený dôvod, odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci.

Čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvádzaných v žalobnom návrhu, súd uvedený návrh vylúčil na samostatné konanie, z dôvodu hospodárnosti, naviac namietanie ich neprijateľnosti môže byť predmetom v konaní o uplatnení nárokov zo stany žalovaného v tejto právnej veci teda veriteľa proti dlžníkovi - žalobcovi v rámci jeho obrany.

Výrok, ktorým vyslovil, že o trovách konania rozhodne vo veci samej odôvodňoval poukazujúc na právne závery rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/191/2013-104 zo dňa 28.10.2013 s tým, že o trovách konania rozhodne v konaní, ktoré bude pokračovať o žalobe rozhodcovského konania, až ktorým rozhodnutím sa konanie vo veci skončí.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaný.

Žalobca podal odvolanie proti výroku, ktorým súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne v konaní vo veci samej. Odvolanie podal z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. pre nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že vo veci podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Predmetom tohto súdneho konania bol prieskum rozhodcovského rozsudku všeobecným súdom, a nie pohľadávka žalovanej uplatnená v rozhodcovskom konaní, kedy by sa posudzovala otázka platnosti dojednania rozhodcovskej doložky. Meritórny rozsudok, ktorým sa zrušuje rozhodcovský rozsudok je právnou skutočnosťou a súd nemôže pokračovať v konaní

o zrušení rozhodcovského rozsudku, ale pokračuje v konaní už začatom na rozhodcovskom súde. Preto nárok na náhradu trov konania sa má posudzovať samostatne a nie až v spore o nároku začatom pred rozhodcovským súdom. Žalobca bol vo veci samej, t.j. o zrušenie rozhodcovského rozsudku pred všeobecným súdom úspešný, preto jeho nárok na náhradu trov tohto súdneho konania nemožno podmieňovať aj jeho úspechom v súdnom konaní o nároku z úverovej zmluvy. Nároky účastníkov na náhradu trov konania vo veci zrušenia rozhodcovského rozsudku a vo veci nároku z úverovej zmluvy nemožno navzájom podmieňovať ani kumulovať, tieto nároky sú samostatné a navzájom nezávislé. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy prvostupňového konania vo výške 233,24 Eur a rovnako si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 72,92 Eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v celom jeho rozsahu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Poukazujúc na ust. § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Povinný preto mohol nepristúpiť na jej uzavretie, resp. jednostranne dosiahnuť jej zánik bez vplyvu na zmluvu o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva spĺňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť neprijateľnou podmienkou.

Súdu vytykal, že vychádzal s ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Súd sa nezaoberal obsahom uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Iba prípadný obsah môže spôsobiť značnú nerovnováhu zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa, nie samotná skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá. Rovnako uviedol, že aj spotrebiteľ má povinnosť s primeranou mierou obozretnosti konať vo vzťahu k vlastným právam a záväzkom s poukazom na vec C-453/2010. Tvrdil, že žalobca sa rozhodol rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, hoci z nej vyplýva, že nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. Neznamená to, že sa tým vzdáva nejakých práv, zhoršuje svoje postavenie a pod. Vyslovil pochybnosť, že ako môže bez dohody zmluvných strán o tom, ktorý rozhodcovský súd bude spory zo zmluvy o úvere riešiť pri dodržaní ustanovení Občianskeho zákonníka o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Žalobca vedel a vedieť mohol o význame, právnych dôsledkoch a dobrovoľnosti uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Z rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že obsahuje poučenie o možnosti, nie povinnosti zmluvu uzavrieť bez následkov ohľadom vzniku úverovej zmluvy, o dôsledkoch a význame rozhodcovského konania a o možnosti jednostranne rozhodcovskú zmluvu ukončiť. Rovnako bolo možné od nej v lehote 14 dní odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu.

V ďalšom namietal aj proces dokazovania, keďže bola vypočutá manželka žalobcu. Proces dokazovania je založený na arbitrárnych tvrdeniach žalobcu. Rovnako ani argumentácia údajnej vzdialenosti rozhodcovského súdu nie je dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Miesto rozhodcovského konania je objektívne dosažiteľné. Namietal aj tvrdenie, že žalobca nebol pred podpisom zmluvy oboznámený ani so základnými údajmi vyplývajúcimi zo zmluvy o revolvingovom úvere. Ak súd pripustil predloženie listiny - predzmluvného formulára, preukazuje to nedostatky a vady v postupe súdu a jeho rozhodnutí.

Tiež poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov ohľadom rozhodcovskej zmluvy, a to na uznesenia Krajských súdov v Žiline, Nitre, Banskej Bystrici, rozsudok Okresného súdu Zvolen a uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota. Uviedol, že skúmanie dôvodov na jednej či druhej zmluvnej strane je potrebné hodnotiť objektívne, t.j. pri zachovaní zásady „pacta sunt servanda“ (poznámka odvolacieho súdu „dohovory sa majú dodržiavať“). Samotné rozhodcovské konanie umožňuje spotrebiteľovi poskytnutie minimálne rovnakých a v niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práva, ako je tomu pri konaní pred súdom. Spotrebiteľ môže žiadať o vykonanie ústneho pojednávania vo veci, alebo jeho vykonanie v mieste svojho bydliska, alebo pred všeobecným súdom. Aj rozhodca v rozhodcovskom konaní musí aplikovať normy spotrebiteľského práva. Je daná možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a má možnosť v zmysle § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona o rozhodcovskom konaní o oveľa väčší rozsah námietok, ako napr. odvolanie alebo dovolanie. Predmetom rozhodcovského konania boli peňažné nároky titulom nesplnenia záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere. Išlo o majetkový spor, ktorý bolo možné uzavrieť aj súdnym zmierom. Nešlo pritom o prípad, ktorý je vylúčený z prejednávania a rozhodovania v rozhodcovskom konaní.

Odvolateľ ďalej tvrdil, že veci zo spotrebiteľských zmlúv sú plne spôsobilé byť predmetom rozhodcovského konania rovnako ako z iných zmlúv, čo potvrdzuje aj posledná aktuálna novela spotrebiteľského práva - zákona č. 335/2014 Z.z. Závery súdu o sťažení prístupu dlžníka ako spotrebiteľa k spravodlivosti nie sú dôvodné a na mieste.

Odvolanie bolo odôvodnené podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. Žalovaný preto navrhol preto napadnutý rozsudok zmeniť, návrh v celom rozsahu zamietnuť a zaviazať žalobcu na náhradu trov konania. Alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 87,51 Eur.

Účastníci sa k odvolaniam nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolania (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. po tom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu a internete 12.04.2016. Zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné, odvolanie žalovaného v časti je nedôvodné a v časti nie je prípustné.

Odvolací súd vo vzťahu k odvolaniu žalovaného, ktorým napádal zrušenie rozhodcovského rozsudku a odklad jeho vykonateľnosti uvádza, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci v uvedenom rozsahu aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistenom skutkovom stave. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008).

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní).

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní).

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa riadil vyššie uvedeným a z jeho závermi sa stotožňuje aj odvolací súd, a to s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. Len na zdôvodnenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k odvolacím dôvodom odvolací súd konštatuje:

Účastníci konania uzavreli dňa 17.10.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 360,- Eur. K uvedenej úverovej zmluve bola podpísaná aj rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX dňa 17.10.2012, ktorá je predformulovaná na tlačive žalovaného, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, čo je aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa prekladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľa.

Ak si spotrebiteľ želá niečo z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy, neodôvodňuje záver, že žalovaný preukázal jej osobitné vyjednanie.

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porovnaj uznesenie NS SR vo veci sp.zn. 6M Cdo/9/2012).

Žalovaný v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad.

K odvolacej námietke žalovaného, že rozhodcovská zmluva nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere za situácie, keď nebolo preukázané, aby bola individuálne dojednaná, nemôže byť vyhodnotené inak, ako to zrealizoval súd prvého stupňa.

Poukazujúc na povahu spotrebiteľských právnych vzťahov ani prípadný princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z uvedeného

preto podrobná znalosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa nie je reálne možná. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Iba jeho tvrdenie o individuálnej dohode ohľadom rozhodcovskej zmluvy bez náležitého preukázania uvedeného len s poukazom na to, že ide o samostatnú listinu neobstojí. Ani prípadná možnosť odstúpenia od uvedenej dohody nie je v predmetnom spore právne relevantná. Odstúpiť totiž je možné iba od platne uzavretej dohody. Z obsahu spisu nevyplýva, aby žalovaný navrhol vykonanie dôkazu na preukázanie jeho tvrdenia o individuálnej dohode ohľadom rozhodcovskej zmluvy. Je preto nie na mieste jeho odvolacia námietka o nesprávnom postupe súdu prvého stupňa, keď vypočul v konaní manželku žalobcu ako svedkyňu. Navrhnutie vypočutia svedkyne bolo realizované žalobcom. Vykonanie uvedeného dôkazného prostriedku preto nie je možné hodnotiť ako nesprávny proces dokazovania.

Odvolací súd uvádza, že žalovaný ani v prvostupňovom ani v odvolacom konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu, že žalobca bol riadne poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Preto je správny záver súdu prvého stupňa, že rozhodcovská zmluva nebola žalobcom individuálne dojednaná.

Súd prvého stupňa preto z vykonaného dokazovania náležite a správne posúdil, že v danom prípade z dôvodu existencie neplatnej rozhodcovskej zmluvy boli dané zákonné dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.

Rovnako správne súdom prvého stupňa bola vyhodnotená požiadavka na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti rozsudku vo veci samej v zmysle ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a odklade jeho vykonateľnosti ako vecne správny postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania (§ 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.).

Odvolací súd v zmysle citovanej právnej úpravy preto odvolanie žalovaného proti výroku, ktorým súd prvého stupňa konanie vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok vylúčil na samostatné konanie, odmietol ako odvolanie podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Vo vzťahu k výroku o trovách konania, o čom súd prvého stupňa vyslovil, že o nich rozhodne v konaní vo veci samej, odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za dôvodné.

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa vo vzťahu k trovám konania nepostupoval v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom odvolateľa - žalobcu, že súd prvého stupňa mohol a mal o trovách konania rozhodnúť v rozhodnutí, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok a odložil jeho vykonateľnosť. Ak súd prvého stupňa uvedený výrok odôvodnil právnym názorom vyjadreným v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/191/2013-104 zo dňa 28.10.2013 je potrebné uviesť, že uvedený právny názor bol prekonaný následnou judikatúrou v obdobných veciach.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým vyslovil, že o trovách konania rozhodne v konaní vo veci samej zrušil, a v uvedenom rozsahu vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude rozhodnúť o trovách konania a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.